

Olje og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Att: Johan Vetlesen

Deres ref:

Vår ref: KLB

Dato: 30.09.2011

FORSLAG TIL DIREKTIV OM ENERGIEFFEKTIVITET SOM ERSTATTER DIREKTIV 2004/8/EC OG 2006/32/EC

Innledning og oppsummering av Norsk Industris foreløpige innspill

Norsk Industri ser positivt på at det nå legges frem et direktivforslag om energieffektivitet. Økt satsing på dette området vil være et viktig ledd i arbeidet med å nå de klima- og energimålene som EUs ledere vedtok i 2007. Norske bedrifter har i lang tid erkjent viktigheten av å satse på energieffektivitet. Særlig for energiintensiv industri er dette åpenbart, der energikostnadene ofte er den viktigste innsatsfaktoren og i mange tilfelle beløper seg til over 25-30 prosent av totalkost. Dette forholdet er da også reflektert i utviklingene de siste 10 år som kan vise at på tross av en markant økning av produksjonen har energiforbruket i industrien forblitt stabilt. Foruten at det pågår en løpende utvikling med hensyn til stadig mer energieffektiv produksjon representerer også industriens produkter, som for eksempel lettmetaller, ulike isoleringsmaterialer og kjemikalier, viktige bidrag til styrket energieffektivitet i samfunnet for øvrig.

Skal et nytt direktiv gi de resultater man etterstreber er det imidlertid viktig at både fokus og foreslåtte virkemidler er rettet inn slik at den innsats som er gjort og gjøres i industrien ikke undergraves. Dette vil også gjelde for norske bedrifter da det legges til grunn at direktivet er EØS-relevant. Med det som utgangspunkt vil Norsk Industri trekke frem følgende som særlige viktige momenter:

- **Direktivet kan ikke operere med et absolutt effektivitetsmål da det i sin ytterste konsekvens vil virke som et tak på økonomisk vekst,**
- **Den dobbelte virkemiddelbruken som kan følge av direktivet er prinsipielt uheldig, virker unødig fordyrende og vil ikke minst kunne undergrave det europeiske kvotehandelsystemet,**
- **Industri omfattet av ETS bør således holdes utenfor artikkel 6 om obligatoriske effektivitetsordninger,**
- **Forslaget om å fremme energieffektive offentlige innkjøp er, hva gjelder elektrisitet, basert på samme omregningsfaktor som i Ecodesign-direktivet og er således uakseptabelt da det diskriminerer norsk produksjon og produkter.**

Utdypende kommentarer følger nedenfor.

Direktivets effektivitetsmål

Kommisjonen foreslår at medlemslandene med basis i det overordnede reduksjonsmålet på 20 prosent skal sette absolutte nasjonale mål for energiforbruket i 2020. Dette er en tilnærming som vi ikke kan slutte oss til. Fremfor å underbygge reelle effektiviseringstiltak vil det etablere et tak på fremtidig forbruk og derigjennom stå i motstrid til nødvendige vekststrategier. I verste fall kan dette medføre at industri flytter ut av Europa. I stedet bør man benytte relative effektivitetsmål, f.eks energiforbruk i forhold til økonomiske indikatorer som BNP.

Fra et norsk ståsted er det viktig å påpeke det uheldige ved hva som vil kunne representere et absolutt produksjonstak. Norske industriprodukter beregnet på verdensmarkedet er basert på best tilgjengelig teknologi og ikke minst fornybar energi og gir således viktige bidrag med hensyn til å avhjelpe globale miljø- og klimautfordringer.

Overlapping av byrder og reguleringer

For industrien har energieffektivitet lenge vært et prioritert område og resultater leveres fortløpende. Samtidig er de fleste sektorer i dag underlagt EUs kvotehandlingssystem. Dette gir aktørene fleksibilitet til å velge de mest kostnadseffektive utslippsreducerende tiltak, herunder tiltak for energieffektivitet. Dobbelt bruk av virkemidler som vil kunne følge av forslaget er både prinsipielt uheldig og vil i dette tilfellet kunne lede til dyrere effektivitetstiltak, samt undergrave de reduksjonsincentiver som ligger implisitt i ETS.

Tilsvarende er det avgjørende at ETS som en markeds mekanisme ikke må manipuleres unødvendig gjennom annen lovgivning. Direktivforslagets ideer om å "sette til side" utslippskvoter for å benytte dette til effektivitetsfremme influerer direkte på det allerede vedtatte kvotetaket i ETS og karbonmarkedet som sådan og er derfor ikke akseptabelt.

Etablering av energieffektiviseringsordninger

Direktivforslaget har et bredt nedslagsfelt, der tilsynelatende transport er den eneste sektoren som ikke omfattes. Dette synes noe paradoksalt all den stund transport, sammen med bygninger, er det som i henhold til direktivets egen impact assessment fremholdes som sektorene med størst potensial for økt energieffektivitet. Samtidig gjøres det ingen distinksjoner i forhold til land eller sektorer som i lengre tid har hatt effektiviseringstiltak gående. På denne bakgrunn fremstår kravet om effektiviseringsordninger der landene forpliktet til årlige energibesparelser på 1.5 prosent som lite treffende. Denne bestemmelsen bør endres slik at man i langt større grad kan ta hensyn til forskjeller mellom ulike sektorer, allerede iverksatte tiltak, potensial for ytterligere effektivisering, samt behovet for kostnadseffektive løsninger.

Både i forhold til behovet for å unngå unødig duplisering av virkemidler og for å hindre barrierer for økonomisk vekst taler mye for at kvoteregulert industri og da

særlig energiintensiv industri ikke blir omfattet av direktivforslaget artikkel 6(1) om effektivitetsordninger. Alternativt bør denne industrien ha mulighet til å benytte en "opt out" klausul.

Energirevisjon for store industriselskaper

Norsk Industri mener at forslaget om obligatorisk og eksternt utført energirevisjon i store selskaper er unødvendig og fordyrende. Som tidligere nevnt er energieffektivisering noe som av åpenbare årsaker står sentralt hos norsk energiintensiv industri, både med hensyn til daglig drift og rent strategisk. For de aller fleste er derfor også regelmessig energirevisjon allerede etablert. Et pålegg av denne art vil dessuten kunne virke undergravende på de avtaler som en lang rekke bedrifter allerede har etablert med myndighetene, jfr. eksempelvis ENOVA-avtalen.

Cogen og fjernvarme, samt fangst av restgasser

Direktivforslaget gir positive signaler med hensyn til å fremme utvikling av effektiv kogenerering og fjernvarme og Norsk Industri kan generelt slutte seg til disse. Det er imidlertid vesentlig at bestemmelsene som skal bidra i denne retning tar nødvendig hensyn til nasjonale, geografiske, industrielle og teknologiske forhold. De kravene som reises i direktivforslaget er for restriktive, vil potensielt kunne pålegge industrien store kostnader i forbindelse med infrastrukturbygging og vil som sådan kunne virke mot sin hensikt ved at investeringer uteblir. Etablering av konstruktive incentivordninger vil i denne sammenheng være langt mer virkningsfullt.

Sanksjon

Artikkel 9 i direktivforslaget gir pålegg om å innføre en sanksjonsordning for de tilfeller der effektiviseringsmålene i.h.t. art. 6-8 ikke bli nådd. Det er grunn til å anta at slike sanksjoner, skulle de komme til anvendelse, vil bli likelig fordelt på alle aktører uten hensyntagen til de positive resultater mange selskaper leverer. Effekten vil bli en ny, ekstra "avgift" som vil ramme urettferdig og med ingen åpenbar virkning på effektivitetsmålet.

Offentlige innkjøp/bruk av Primær Energi Faktor

Fremme av energieffektivitet gjennom en mer bevisst bruk av offentlige innkjøpsordninger har uten tvil et betydelig potensial. Tilsvarende gjør seg naturlig nok også gjeldende for private innkjøp. En særlig utfordring for norsk industri er imidlertid knyttet den omregningsfaktor som vil bli benyttet for å sammenligne ulike produkters energieffektivitet. I det foreliggende forslaget (jfr. Art. 16 og Annex IV) er primærenergifaktoren for elektrisitet satt til 2.5. Denne omregningsfaktoren benyttes i dag også der Ecodesigndirektivet kommer til anvendelse, men har vist seg å ha potensielt store negative konsekvenser for norsk industri da den klart diskriminerer til fordel for gassbaserte produkter. Norske produkter som er utformet med hensyn til en vannkraftbasert

energiforsyning kan med denne omregningsfaktoren paradoksalt nok bli skjøvet ut av markedet.

Direktivets ambisjon om fremme av mer energieffektive innkjøpsmønstre er noe som fortjener tilslutning, men slik forslaget står i dag diskriminerer det mellom energibærere og det på en måte der vannkraftbasert elektrisitet fremstår som mindre miljøvennlig enn gass. Det er således avgjørende at Primær Energifaktoren slik den er gitt i Annex IV endres. Utgangspunktet må være at produktets funksjon må forbli energinøytral, d.v.s. at det ikke gjøres noen distinksjon mellom elektrisitet og fossile brensler som energibærer når produktets funksjon er identisk. Som et minstemål må landene stå fritt til å sette en nasjonal verdi som tar hensyn til relevant energimix, uten at dette skaper hindre for den frie bevegelsen av varer.

Det vil være viktig at det arbeid som gjøres fra NVEs og departementets side vedrørende Ecodesign-direktivet og forslaget til energieffektivitetsdirektiv blir koordinert.

I lys av den prosess direktivet skal gjennom i EU, samt behandling på norsk side, vil Norsk Industri eventuelt komme tilbake med ytterligere innspill og kommentarer på et senere tidspunkt.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Knut L. Baumann
Fagsjef

